

1946
24/9/13

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, Ναυτιλίας και Αιγαίου

Θέμα: Τραγικός θάνατος οικογένειας προσφύγων από Συρία στην Σάμο

Στην αλυσίδα των θυμάτων της «μεταναστευτικής» πολιτικής και της «πολιτικής ασύλου» της σημερινής συγκυβέρνησης προστέθηκε μια νέα γυναίκα η Λαμής, πρόσφυγας από τη Συρία, και τα δυό μωρά παιδιά της, Ουντάι και Λαϊάλ. Όπως αρχίζει να φαίνεται από τις 6 Σεπτεμβρίου 2013, και οι τρεις κήκαν από φωτιά που ξέσπασε στη Σάμο.

Η Λαμής, ο Παλαιστίνιος άντρας της Ουασίμ, και τα δυό παιδιά τους διέφυγαν από τη Συρία, και τα χαράματα της 21ης Ιουλίου έφτασαν μέσω Τουρκίας μαζί άλλους δύο Σύρους πρόσφυγες σε βραχώδη ακτή της Σάμου. Οι πρόσφυγες βρέθηκαν σε παρακείμενη δασώδη περιοχή και περιπλανήθηκαν για ώρες. Μη γνωρίζοντας που βρίσκονται, επικοινωνήσαν με το τηλέφωνο ανάγκης των τουρκικών αρχών (7777) από τα τουρκικά κινητά τους, ζητώντας βοήθεια. Οι Τούρκοι εντόπισαν ότι βρίσκονταν στην Ελλάδα και τους παρέπεμψαν στο αντίστοιχο νούμερο των ελληνικών αρχών (112). Παρά το γεγονός ότι υπήρξε, στη συνέχεια, τηλεφωνική επικοινωνία με τις ελληνικές αρχές, από τις οποίες ζήτησαν βοήθεια, και παρότι αρχικά οι πρόσφυγες νόμισαν ότι εντοπίστηκαν από σκάφος το οποίο έφτασε σε απόσταση οπτικής επαφής από αυτούς και προσπάθησαν να γίνουν αντιληπτοί, δεν κατέστη εφικτός ο εντοπισμός τους.

Κατά την απέλπιδα προσπάθειά του να αναζητήσει βοήθεια, ο σύζυγος και πατέρας Ουασίμ χωρίστηκε από τα λοιπά μέλη της οικογένειάς του, που είχαν πια αρχίσει να εξαντλούνται, και τα οποία είδε για τελευταία φορά στις 22.7.2013. Σημειωτέον ότι η νέα γυναίκα από τη Συρία ήταν ασθενής. Μετά τον αποχωρισμό τους, στην περιοχή αυτή ξέσπασε φωτιά που πήρε μεγάλη έκταση. Ο Ουασίμ εντοπίστηκε από τις αρχές - όπως εν τω μεταξύ είχαν εντοπιστεί και οι δύο άλλοι πρόσφυγες που είχαν κι αυτοί προχωρήσει προς αναζήτηση βοήθειας, αφήνοντας πίσω την εξαντλημένη πια γυναίκα με τα παιδιά της. Όλοι τους ενημέρωσαν τις Αρχές για τη γυναίκα με τα δύο παιδιά που βρίσκονταν στην περιοχή αυτή. Ο Ουασίμ Αμπουνάχι, ο σύζυγος της Λαμής, καλούσε απεγνωσμένα σε βοήθεια και ζητούσε εξ αρχής να πάει μαζί με την αστυνομία για να εντοπίσουν τους δικούς του.

Αμέσως μετά τον εντοπισμό του ο Ουασίμ ήρθε αντιμέτωπος με τη συνήθη παράνομη πρακτική των Αρχών απέναντι σε πρόσφυγες, δηλαδή τη σύλληψη και την κράτησή τους. Επιπλέον ήρθε αντιμέτωπος και με μια πρωτοφανή απάνθρωπη και παράλογη μεταχείριση που επιφύλαξαν οι ελληνικές Αρχές σ' έναν άνθρωπο που ζητά απελπισμένα βοήθεια για να σώσει την οικογένειά του: αφού αρχικά -λίγες ώρες μετά τον εντοπισμό του- οδηγήθηκε στην περιοχή που εκτιμήθηκε ως σημείο άφιξης των προσφύγων, και αναγνώρισε το πεδίο, στη συνέχεια αντί να τον ακολουθήσουν στο σημείο που τους υποδείκνυε με όποιο δυνατό τρόπο -αφού δεν μιλούσε ελληνικά ή αγγλικά-, αντί να τον πάρουν μαζί ή να τον αφήσουν σε κοντινό και ασφαλές σημείο, αν ήταν επικίνδυνη η μετάβασή του σε σημεία που προσέγγιζαν τη φωτιά, τον οδήγησαν στο αστυνομικό τμήμα(!), στερώντας έτσι από τις έρευνες για τον εντοπισμό της τραγικής μάνας και των δύο παιδιών της έναν ουσιώδη μάρτυρα. Αντίστοιχα δεν είχαν αξιοποιηθεί προσηκόντως οι δύο άλλοι Σύροι πρόσφυγες -που είχαν εν τω μεταξύ εντοπισθεί- ως μάρτυρες για τις έρευνες. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του πατέρα, μόνο ένας εκ των δύο οδηγήθηκε στο σημείο των ερευνών και σε χρόνο μεταγενέστερο της σύλληψης. Προφανώς τούτο συνέβη επειδή ο τραγικός πατέρας ήταν πρόσφυγας χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα και γι' αυτό του στέρησαν το ανθρώπινο δικαίωμα να τρέξει δίπλα στους δικούς του και να προσπαθήσει να βοηθήσει ενώ κινδύνευε η ζωή τους, αλλά ακόμα και να ενημερωθεί για την τύχη τους.

Ο Ουασίμ Αμπουνάχι, παρά τις απεγνωσμένες εκκλήσεις του, παρέμεινε κρατούμενος για πάνω από 10 μέρες στα κρατητήρια του Α.Τ. Σάμου, χωρίς την δέουσα ενημέρωση για την τύχη της οικογένειάς του, υπό συνθήκες που συνιστούν απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση. Το μεγαλύτερο διάστημα της κράτησής του στο Α.Τ. Σάμου παρέμεινε δεμένος με χειροπέδες σε δάδρομο του τμήματος(!). Στη συνέχεια οδηγήθηκε στο Κέντρο Κράτησης, χωρίς ούτε εκεί να τύχει νόμιμης διαδικασίας και προσήκουσας μεταχείρισης, και όπου και παρέμεινε κρατούμενος μέχρι τις 22 Αυγούστου. Αφέθηκε ελεύθερος, στις 22 Αυγούστου, μετά από παρέμβαση της δικηγόρου του και σχετική παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη. Σημειωτέον ότι, η εξαφάνιση της γυναίκας του και των δύο παιδιών του, καταγράφηκε από τις αστυνομικές Αρχές στις 16 Αυγούστου, δύο μέρες μετά από σχετική δήλωση που υποβλήθηκε στο Α.Τ. Σάμου δια της δικηγόρου του.

Το μεσημέρι της Παρασκευής 6 Σεπτεμβρίου, μετά από έρευνες του Ουασίμ Αμπουνάχι, (που έκανε με τη συνδρομή του εκ Σουηδίας ανεψιού του και ενός φίλου του), βρέθηκαν προσωπικά αντικείμενα και καμένα υπολείμματα, προφανώς της γυναίκας του και των παιδιών του.

Την τραγική του εμπειρία αφηγήθηκε ο συντετριμένος Ουασίμ Αμπουνάχι σε μέλη κλιμακίου του τμήματος Δικαιωμάτων του ΣΥΡΙΖΑ και τη βουλευτή Β'Αθηνών Βασιλική Κατριβάνου, που επισκεφτηκαν τη Σάμο στις 13 και 14 Σεπτέμβρη, στο πλαίσιο των επισκέψεων του ΣΥΡΙΖΑ στις πύλες εισόδου μεταναστών και προσφύγων.

Η περίπτωση του Ουασίμ Αμπουνάχι φέρνει με το τραγικότερο τρόπο στο φως το εύρος

των παραβιάσεων που τελούνται από τις ελληνικές Αρχές σε βάρος ανθρώπων που φτάνουν στα σύνορα της χώρας μας ζητώντας προστασία, όπως είναι κατεξοχήν οι πρόσφυγες από τη Συρία. Φέρνει επίσης στο φως το μέγεθος των παραβιάσεων κάθε δικαιώματος σε βάρος των ανθρώπων που δεν διαθέτουν νομιμοποιητικά έγγραφα και συνακόλουθα δεν διαθέτουν λόγο και δυνατότητα υπεράσπισής τους στη χώρα μας.

Η ευθύνη της προστασίας των προσφύγων από την Συρία, όπως έχει τονιστεί και σε πρόσφατες ερωτήσεις βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ, ανήκει στις Αρχές, παρά το γεγονός ότι η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη την αποποιούνται, κατά παράβαση του ελληνικού, του ενωσιακού και του διεθνούς δικαίου.

Επειδή ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, σε πρόσφατη ερώτηση βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ-ΕΚΜ με θέμα τη δραματική κατάσταση των Σύρων προσφύγων και τις παραβιάσεις από τις αρμόδιες αρχές της ισχύουσας ελληνικής, της ενωσιακής και διεθνούς νομοθεσίας ως προς την αντιμετώπιση των ζητημάτων προστασίας τους, ως απάντησή του παρέθεσε την ισχύουσα νομοθεσία, τις αυτονόητες υποχρεώσεις της Πολιτείας όπως εκπορεύονται από το Διεθνές Δίκαιο και τις προβλεπόμενες σχετικές διαδικασίες, τις οποίες παραβιάζουν οι αρχές των οποίων προΐσταται.

Επειδή ο Υπουργός συνεχίζει να μην απαντά και να μην αιτιολογεί την άρνηση προστασίας στους Σύρους πρόσφυγες, άρνηση που προκύπτει από τα στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου του, τα οποία και αναφέρονταν στην ως άνω ερώτηση, και που δεν μπορεί βέβαια να διαψεύσει, ιδίως μετά τα τελευταία τραγικά γεγονότα.

Επειδή η απουσία μηχανισμού προστασίας και δομών πρώτης υποδοχής προσφύγων στα σύνορα, και δη στη νησιωτική Ελλάδα, έχει ως αποτέλεσμα δραματικές καταστάσεις, με χαρακτηριστικό παράδειγμα το θάνατο προσφύγων επί ελληνικού εδάφους.

Επειδή η έκδοση απόφασης απέλασης και κράτησης κατά προσφύγων από τη Συρία, δηλαδή κατά προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, είναι πράξεις παράνομες και αντιβαίνουσες ευθέως το εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο, ιδιαίτερα όταν αυτοί ζητούν τη βοήθεια των αρχών και δίνουν στοιχεία για την θέση και την κατάσταση άλλων προσώπων τα οποία χρήζουν άμεσης ιατρικής φροντίδας.

Επειδή η χώρα μας έχει καταδικασθεί επανειλημμένως από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) για παραβιάσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), και δη για απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση, ως προς τις συνθήκες σε αντίστοιχους χώρους κράτησης αλλά και για παραβιάσεις της νομιμότητας της απόφασης απέλασης /κράτησης, ιδία δε επί προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας όπως είναι εν προκειμένω οι πρόσφυγες από Συρία (Dugoz, SD, Tabesh, AA, RU, MSS, Mahmmudi, Rahimi κατά Ελλάδας κ.α).

Επειδή το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, ως καθ' ύλην αρμόδιο, δεν έχει λάβει κανένα μέτρο για την αντιμετώπιση των αναγκών προστασίας και υποδοχής των νεοαφικνούμενων προσφύγων και δη στη νησιωτική Ελλάδα.

Επειδή κλιμάκιο του τμήματος Δικαιωμάτων του ΣΥΡΙΖΑ που επισκεφτηκε το νησί της Σάμου την Παρασκευή 13 και το Σάββατο 14 Σεπτέμβρη, στο πλαίσιο των επισκέψεων του ΣΥΡΙΖΑ στις πύλες εισόδου μεταναστών και προσφύγων διαπίστωσε την άθλια κατάσταση κράτησης προσφύγων στους χώρους του λιμεναρχείου και την απαράδεκτη κράτησή τους στο στρατόπεδο κράτησης στη Σάμο.

Επειδή ο αριθμός των προσφύγων από Συρία ολοένα και αξάνεται, αναμένεται δε να αυξηθεί κι άλλο δεδομένων των δραματικών εξελίξεων στη Συρία, για τις οποίες γίνονται πλέον καθημερινές εκκλήσεις από τα όργανα των Ηνωμένων Εθνών, και επειδή, σε πρόσφατο Κείμενο Θέσεων, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες καλεί τις ελληνικές αρχές *«...να εξασφαλίσουν στους πρόσφυγες από τη Συρία πρόσβαση στην ελληνική επικράτεια και την ασφάλεια»* καθώς και *«...να παρέχουν στους αιτούντες άσυλο από τη Συρία διεθνή προστασία σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Σύμβαση της Γενεύης του 1951, ή άλλη μορφή συμπληρωματικής προστασίας...»* (Σύροι στην Ελλάδα: ζητήματα προστασίας και προτάσεις της Υ.Α., 17 Απριλίου 2013).

Επειδή όπως έχουμε ήδη επισημάνει, οι Σύροι πρόσφυγες αποτελούν δυστυχώς το σκανδαλώδες παράδειγμα των παραβιάσεων, και των πρακτικών των ελληνικών Αρχών που υλοποιούν την ακολουθούμενη επί χρόνια πολιτική της αποτροπής από την προστασία προσώπων που την έχουν ανάγκη.

Επειδή η περίπτωση του Ουασίμ Αμπουνάχι και η μεταχείριση που έλαβε από τις ελληνικές Αρχές κατά την είσοδό του στη χώρα μας επιβάλλει την έρευνα και τη απόδοση ευθυνών σε όλο το εύρος των παραβιάσεων που έγιναν σε βάρος του.

Ερωτώνται οι Υπουργοί:

Α. Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη:

1) Από ποιές Αρχές διενεργήθηκε η σωστική έρευνα για τη γυναίκα και τα παιδιά, και γιατί η εξαφάνισή τους, ενώ δηλώθηκε από τη πρώτη στιγμή, καταγράφηκε μετά τις 14 Αυγούστου 2013, μετά δηλαδή από παρέμβαση δικηγόρου; Πώς αξιοποιήθηκαν οι μάρτυρες και δη ο πατέρας Ουασίμ Αμπουνάχι, αλλά και οι δύο άλλοι πρόσφυγες από Συρία και σε ποιούς χρόνους σε σχέση με τη δήλωση της αγνοούμενης οικογένειας, δήλωση η οποία έγινε άμεσα και από τους τρεις εντοπισθέντες πρόσφυγες; Ποιές εντολές δόθηκαν και ποιά μέσα διατέθηκαν προκειμένου να βρεθούν οι αγνοούμενοι και υπό ποιές συνθήκες κατέστη αδύνατη η εύρεση των αγνοουμένων από τους εντελλόμενους;

2) Από ποιές Αρχές διενεργήθηκε η σωστική έρευνα για τον εντοπισμό των προσφύγων που έκαναν έκκληση βοήθειας το βράδυ της 21ης Αυγούστου 2013; Δεδομένου ότι οι πρόσφυγες δεν εντοπίστηκαν, μέχρι τότε συνεχίστηκαν οι έρευνες και πώς; Ποιά μέσα χρησιμοποιήθηκαν; Έγινε έλεγχος των επικοινωνιών των τηλεφωνικών κέντρων και των επιχειρησιακών μέσων; Τι προκύπτει από τις συνομιλίες, τόσο τις τηλεφωνικές, όσο και των επιχειρησιακών μέσων; Υπήρξε ο επιβαλλόμενος συντονισμός με το Λιμενκό Σώμα; Έχουν κινηθεί διαδικασίες διερεύνησης για την ύπαρξη και απόδοση τυχόν ευθυνών από το Υπουργείο σας και αν όχι, προτίθεσθε να το εξετάσετε, δεδομένων των σοβαρών ερωτηματικών που έχουν δημιουργηθεί για ενέργειες ή/και παραλείψεις των αστυνομικών αρχών στην παρούσα περίπτωση;

3) Γιατί ο τραγικός πατέρας κρατήθηκε παράνομα και υπό άθλιες συνθήκες, στη συνέχεια, δε, εκδόθηκε σε βάρος του απόφαση απέλασης παρότι είναι Παλαιστίνιος πρόσφυγας από Συρία, γεγονός που οι αρχές είχαν διαπιστώσει -όπως δήλωσαν στο κλιμάκιο του ΣΥΡΙΖΑ- από τις πρώτες κιόλας ώρες; Γιατί και στη συνέχεια αγνοήθηκε το γεγονός ότι ο Ουασίμ Αμπουνάχι είναι Παλαιστίνιος πρόσφυγας από Συρία και ως εκ τούτου ipso facto/αυτομάτως πρόσφυγας, σύμφωνα με το άρθρο 1Δ της Σύμβασης της Γενεύης για το Καθεστώς των Προσφύγων; Γιατί κρατήθηκε ένας άνθρωπος και μάλιστα υπό άθλιες συνθήκες ο οποίος βρισκόταν σε κατάσταση ψυχολογικής συντριβής, χωρίς να λάβει την προσήκουσα συνδρομή; Κατόπιν των πολλών δημοσιευμάτων, αλλά και της παρέμβασης του Συνηγόρου του Πολίτη για την τήρηση της νομιμότητας και δεδομένου ότι έχει επιληφθεί και διενεργεί εξέταση και ο αρμόδιος Εισαγγελέας Σάμου, έχουν κινηθεί διαδικασίες διερεύνησης και απόδοσης ευθυνών από το Υπουργείο σας, για τις σοβαρότατες παραβιάσεις που αποδίδονται σε όργανα των οποίων προΐστασθε;

4) Ποια μέτρα θα λάβει το Υπουργός προκειμένου να εξασφαλιστεί επιτέλους και άμεσα, η εκ του νόμου οφειλόμενη προστασία και υποδοχή των Σύρων προσφύγων που διαφεύγουν από τον όλεθρο και αντιμετωπίζουν την αθλιότητα στην Ελλάδα;

B. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Αιγαίου

1) Από ποιές Αρχές διενεργήθηκε η σωστική έρευνα για τον εντοπισμό των προσφύγων που έκαναν έκκληση βοήθειας το βράδυ της 21ης Αυγούστου 2013; Δεδομένου του ότι οι πρόσφυγες δεν εντοπίστηκαν, μέχρι τότε συνεχίστηκαν οι έρευνες και πώς; Ποιά μέσα χρησιμοποιήθηκαν; Έγινε έλεγχος των επικοινωνιών των τηλεφωνικών κέντρων και των επιχειρησιακών μέσων; Τι προκύπτει από τις συνομιλίες τόσο τις τηλεφωνικές όσο και των επιχειρησιακών μέσων; Υπήρξε ο επιβαλλόμενος συντονισμός με τις αστυνομικές αρχές; Έχουν κινηθεί διαδικασίες διερεύνησης για την ύπαρξη και απόδοση τυχόν ευθυνών από το Υπουργείο σας και αν όχι, προτίθεσθε να το εξετάσετε, δεδομένων των σοβαρών ερωτηματικών που έχουν δημιουργηθεί για ενέργειες ή/και παραλείψεις του Λιμενικού Σώματος στην παρούσα περίπτωση;

2) Ποια μέτρα πρόκειται να λάβει, και να εφαρμόσει ο Υπουργός στα θαλάσσια σύνορά

μας ή/και στις θαλάσσιες ζώνες άσκησης δικαιοδοσίας μας, προκειμένου επιτέλους να εξασφαλιστεί στους πρόσφυγες από τη Συρία η ασφαλής παραμονή και προστασία στην ελληνική επικράτεια όπως επιτάσσει το διεθνές και το εθνικό μας δίκαιο; Πότε επιτέλους θα ανακαλέσει ο Υπουργός την παράνομη εντολή για αποτροπή προσφύγων, των ανθρώπων δηλαδή που επιχειρούν με κίνδυνο της ζωής τους να εσέλθουν εν καιρώ πολέμου από τα θαλάσσια σύνορά μας, εντολή που διατυπώνει δημόσια ως μέσο ανάσχεσης "της παράνομης εισόδου μεταναστών" και η οποία παραβιάζει κατάφωρα το διεθνές και το εθνικό μας δίκαιο και θέτει σε κίνδυνο ανρώπινες ζωές;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Βασιλική Κατριβάνου

Γιάννης Ζερδελής

Δημήτρης Τσουκαλάς